

เรื่อง ต่ำแหลว

รายละเอียด

“ต่ำแหลว” ในภาษาเหนือหมายถึง ตาเหยี่ยว เป็นเครื่องหมายทางพิธีกรรมตามความเชื่อของคนล้านนา เพื่อแสดงอาณาเขตที่มีเจ้าของ เขตหวงห้าม และยังเชื่อว่าจะสามารถปกป้องพื้นที่นั้นให้ปลอดภัยจากภัยพิบัติทั้งปวง และจะนำมาใช้ในพิธีแหกนาคด้วย

“ต่ำแหลว” ทำจากไม้ไผ่ที่จักเป็นดอกแผ่นบาง สานให้เป็นรูปดวงตาเหยี่ยวมีหลายรูปแบบ

1. แบบสามเหลี่ยม หรือสามแฉก มีความเชื่อว่าเหมือนมีคนมานั่งท่องบทสวด มะ อะ อุ ตลอดเวลา ซึ่งบทสวดนี้ “มะ” หมายถึง คุณแห่งพระพุทธเจ้า คือ มนุสสานุ พุทฺโธ ภควาติ “อะ” หมายถึง คุณแห่งพระธรรมเจ้า คือ อกาลิก เอหิปสฺสิโก “อุ” หมายถึง คุณแห่งพระสงฆ์ คือ อุชฺฐปฏิปนฺโน สวากสงฺโฆ เป็นคาถาที่จะช่วยปกป้องไม่ให้ศัตรูหรือภัยอันตรายเข้ามาใกล้
2. แบบห้าแฉก มีความเชื่อว่าเหมือนมีคนมานั่งท่องบทสวด นะโม พุท ธา ยะ ตลอดเวลา บทสวดนี้เรียกอีกอย่างว่าบทสวดพระเจ้าห้าพระองค์ ซึ่ง “นะ” หมายถึง พระกกุสันโธ ใช้เขียนแทน ธาตุน้ำ หรือ อาโป

ธาตุ “โม” หมายถึง พระโกนาคม ใช้เขียนแทนธาตุดิน หรือปฐวีธาตุ “พุท” หมายถึง พระกัศสปะ ใช้เขียนแทนธาตุไฟ หรือ เตโชธาตุ “ธา” หมายถึง พระสมณะโคดม (พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน) ใช้เขียนแทน ธาตุลม หรือวาโยธาตุ ส่วน “ยะ” หมายถึง พระศรีอารยเมตไตรย (พระพุทธเจ้าองค์ถัดไป หลัง พ.ศ. ๕๐๐๐) ใช้เขียนแทน อากาศธาตุเชื่อว่าบทสวดนี้จะปกป้องภัยอันตรายจากศัตรูทั้งปวงที่จะเข้ามาใกล้

3. แบบแปดแฉก มีความเชื่อว่าเหมือนมีคนมานั่งท่องบทสวด อิติปิโส ภควโต ตลอดเวลา เป็นบทสวดเพื่อสรรเสริญพระพุทธคุณ เชื่อว่าเป็นบทสวดที่ช่วยป้องกันภูติผีปีศาจและคลาดแคล้วจากอันตรายทั้งปวง

ในจังหวัดตากก็เช่นเดียวกัน ยังมีตำหลวงอีกหลายประเภท โดยแบ่งตามการใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นตำหลวงหลวง ตำหลวง 7 ชั้น ตำหลวงแม่หม้าย และตำหลวงหมาย ซึ่งจะมีการทำลักษณะที่แตกต่างกันไป ในภาคกลางเรียกว่า เฉลว ใช้ป้องกันภัยอันตรายหรือคุณไสย แพทย์พื้นบ้านสมัยโบราณมักใช้ปักไว้ที่หม้อยา เพื่อปลุกฤทธิ์ยาและไม่ให้สิ่งใดเข้ามาละลบล้างเครื่องยา ปัจจุบันฉลวยังเป็นตราสัญลักษณ์เภสัชกรรมไทยด้วย

คำสำคัญ : ตำหลวง

ที่มา : <https://www.facebook.com/laoruengmuengtak/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2022-01-26

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2021&code_db=610004&code_type=TK001